

Terma Reference (ToRs) për ekspertizë të jashtme në eksportin drejt Bashkimit European

- **Institucioni:** Agjencia Shqiptare e Zhvillimit të Investimeve (AIDA)
- **Drejtoria Përgjegjëse:** Drejtoria e NVM-ve, Projekteve dhe Eksporteve
- **Lloji i Angazhimit:** Ekspert i Jashtëm (Person Fizik / Person Juridik)
- **Kohëzgjatja e Kontratës:** 2.5 muaj
- **Vendndodhja:** Tiranë / Aktivitet në terren sipas nevojës
- **Forma e Kontratës:** Kontratë shërbimi

Agjencia Shqiptare e Zhvillimit të Investimeve (AIDA), në përputhje me misionin e saj për mbështetjen e NVM-ve dhe ndërkombëtarizimin e tyre, synon të forcojë gatishmërinë e bizneseve shqiptare për eksport drejt Bashkimit European. Për këtë qëllim kërkohet ekspertizë e specializuar që t'i kthejë kërkesat rregullatore dhe procedurat tregtare në udhëzime të zbatueshme për produkte dhe tregje konkrete.

NVM-të përballen me kërkesa të ndryshme sipas klasifikimit tarifar, produktit dhe shtetit të destinacionit: siguria dhe etiketimi i produktit, standardet dhe vlerësimi i konformitetit kur zbatohen, origjina preferenciale, certifikatat, dokumentacioni doganor dhe transporti. Pa orientim të verifikuar, këto kërkesa krijojnë vonesa, kosto dhe pasiguri në përgatitjen e eksporteve.

Drejtoria e NVM-ve, Projekteve dhe Eksporteve mbulon një gamë të gjerë shërbimesh për bizneset. Angazhimi i ekspertit do të plotësojë kapacitetet e saj me analiza sektoriale, këshillim individual, trajnim dhe materiale standarde që AIDA mund t'i përditësojë dhe përdorë pas përfundimit të kontratës

OBJEKTIVI I ANGAZHIMIT

Objektivi i përgjithshëm është përmirësimi i aftësisë së NVM-ve shqiptare për të identifikuar dhe zbatuar kërkesat e eksportit dhe hyrjes në tregun e BE-së, si dhe forcimi i kapaciteteve të AIDA-s për t'u ofruar bizneseve orientim praktik dhe të qëndrueshëm.

OBJEKTIVAT SPECIFIKE

- Identifikimi i kërkesave dhe pengesave për të paktën tre sektorë prioritarë dhe produkte konkrete në tregje të përcaktuara të BE-së.
- Hartimi i një manuali eksporti, tre guidave sektoriale, një udhëzuesi doganor dhe mjeteve praktike të verifikimit.
- Ofrimi i të paktën 20 rasteve të këshillimit individual për NVM-të dhe dokumentimi i orientimeve të dhëna.

- Zhvillimi i dy trajnimeve për NVM-të dhe një sesioni për transferimin e njohurive të stafi të AIDA-s.

FUSHA E SHËRBIMIT DHE DETYRAT KRYESORE

Analiza e sektorëve dhe e kërkesave të eksportit

Eksperti përgatit metodologjinë dhe propozon të paktën tre sektorë prioritarë për miratim nga AIDA, bazuar në kërkesat e bizneseve. Për secilin sektor përcakton produkte ose kategori konkrete, kodet tarifore përkatëse dhe të paktën një shtet destinacioni në BE. Harton matrica produkt–treg me hapat e eksportit nga Shqipëria dhe kërkesat e hyrjes në BE, duke dalluar detyrimet ligjore nga standardet vullnetare dhe kërkesat e blerësve.

Konsultimi dhe këshillimi i NVM-ve

Eksperti zhvillon të paktën 12 konsultime të dokumentuara me biznese dhe/ose shoqata sektoriale, evidenton pengesat praktike dhe propozon veprime të realizueshme dhe institucionet përgjegjëse kur identifikohen. Ofron të paktën 20 raste këshillimi individual për NVM-të e referuara ose të përzgjedhura në bashkëpunim me AIDA-n. Për secilin rast dorëzon fletë anonime me problemin, orientimin, burimin dhe hapin e radhës. Këshillimi nuk zëvendëson deklarinimin doganor, certifikimin ose interpretimin zyrtar të autoritetit kompetent.

Trajnimi dhe transferimi i njohurive

Eksperti zhvillon dy sesione praktike për NVM-të mbi përgatitjen për eksport dhe verifikimin e kërkesave sipas produktit e destinacionit, si dhe një sesion për stafin e AIDA-s mbi përdorimin dhe përditësimin e materialeve. Për çdo sesion dorëzon prezantimin, ushtrimet ose rastet praktike, listën e pjesëmarrjes dhe formularin e shkurtër të vlerësimit.

Zhvillimi i materialeve dhe instrumenteve standarde

Paketa përfshin manualin e eksportit, tre guida sektoriale, udhëzuesin e dokumentacionit dhe procedurave doganore, lista kontrolli dhe modele praktike. Manuali trajton përgatitjen e produktit, klasifikimin tarifor, verifikimin e kërkesave sipas kodit e destinacionit, negociimin tregtar, dokumentacionin, transportin, zhdoganimin dhe mospërputhjet. Udhëzuesi doganor shpjegon dokumentet, deklarinimin, provat e origjinës dhe verifikimin e tarifave sipas rastit.

REZULTATET E PRITSHME

- Raport fillestar me metodologjinë, planin mujor, kriteret e përzgjedhjes së sektorëve dhe burimet.
- Të paktën tri matrica produkt–treg dhe regjistër i 12 konsultimeve të dokumentuara.
- Manual eksporti, tri guida sektoriale, udhëzues doganor, lista kontrolli dhe materiale trajnimi.
- Prova të tre sesioneve dhe raport përfundimtar me gjetje, rekomandime dhe tregues.

Afatet e dorëzimit

Produkti	Përmbajtja kryesore	Afati
P1 Plan pune	Metodologjia, kalendari, sektorët dhe plan konsultimesh	Dita 10

P2 Analiza sektoriale	Tri matrica produkt–treg dhe regjistri i 12 konsultimeve	Fundi i muajit 1
P3 Paketa paraprake	Draftet e materialeve dhe raporti i këshillimeve	Fundi i muajit 2
P4 Paketa përfundimtare	Materialet e rishikuara, 20 fletë këshillimi, prova e sesioneve dhe raporti përfundimtar	Fundi i muajit 2.5

METODOLOGJIA DHE STANDARDI I CILËSISË

Eksperti përdor burime primare të përditësuara, përfshirë Access2Markets të Komisionit Europian, Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave dhe autoritetet sektoriale kompetente. Për kërkesat kryesore shënon burimin, datën e verifikimit, kodin e produktit dhe shtetin e destinacionit. Interpretimet që kërkojnë konfirmim nga autoritetet shënohen shprehimisht. Materialet hartohen në shqip, me terminologji të BE-së në anglisht kur ndihmon përdorimin, dhe dorëzohen në formate të redaktueshme DOCX/PPTX dhe PDF.

KUALIFIKIMET DHE EKSPERIENCA E KËRKUAR

- Ekspert individual ose person juridik me ekspert kryesor të emëruar; të paktën pesë vite përvojë në tregtinë ndërkombëtare ose eksportet, përfshirë përvojë të provuar me tregun e BE-së.
- Përvojë në kërkesat e hyrjes në treg, procedurat doganore dhe të origjinës, standardet dhe përputhshmërinë e produkteve; ekspertiza sektoriale plotësuese sigurohet sipas sektorëve të miratuar.
- Të paktën dy produkte të ngjashme të dokumentuara, si manuale, guida, analiza ose trajnime praktike; aftësi për të punuar në shqip dhe me burime në anglisht.
- Oferta përmban CV, referenca dhe shembuj pune, metodologjinë, kalendarin, ditët e angazhimit, ndarjen e roleve për ekipin dhe ofertën financiare të detajuar.

KOHËZGJATJA

Angazhimi zgjat katër muaj nga hyrja në fuqi e kontratës, në formën e kontratës së shërbimit. Pagesa lidhet me produktet dhe raportet e pranura sipas kontratës. Vlera, burimi buxhetor dhe mënyra përfundimtare e pagesës përcaktohen në dokumentet e procedurës dhe kontratë.

MONITORIMI DHE RAPORTIMI

Eksperti raporton pranë Drejtorisë së NVM-ve, Projekteve dhe Eksporteve. Drejtorja cakton pikën e kontaktit, miraton planin e punës dhe sektorët, koordinon kontaktet me bizneset dhe jep komente të konsoliduara. Eksperti dorëzon raport mujor mbi aktivitetet, treguesit, pengesat dhe hapat pasues. AIDA komunikon vërejtjet me shkrim brenda 10 ditëve pune nga dorëzimi dhe eksperti i adreson

brenda 5 ditëve pune, përveçse kur palët bien dakord ndryshe. Pranimi bëhet me konfirmim me shkrim nga struktura e përcaktuar në kontratë.

Eksperti ruan konfidencialitetin e të dhënave të bizneseve dhe anonimizon rastet e këshillimit. Materialet e krijuara në kuadër të kontratës i vihen në dispozicion AIDA-s për përdorim, përditësim dhe publikim sipas kushteve kontraktore. Konfliktet e interesit deklarohen para dhe gjatë angazhimit.

Dosja e aplikimi duhet të përmbajë dokumentat e mëposhtme:

- Jetëshkrimi/Curriculum Vitae;
- Dokumentacioni që vërteton eksperiencën të mëparshme në punë të ngjashme, si kontrata, etj;
- Fotokopje ID/Pasaportë;
- Vetëdeklarim të gjendjes gjyqësore;
- Buxhet i detajuar për shërbimin.

Kjo thirrje do të qëndrojë e hapur deri më 14.10.2026, ora 16:30.

Procedura e Përzgjedhjes

Ofertat e paraqitura do të shqyrtohen nga një komision i përbërë nga 3 (tre) anëtarë.

Fituesi do të shpallet më datë 16.10.2026.

Gjatë përzgjedhjes do të merren parasysh:

- eksperiencën profesionale;
- aftësia e tij për të hartuar dokumentacion teknik;
- eksperiencë në organizimin e trajnimeve;
- njohuri mbi instrumentat financiare të BE-së;

Aplikimi dhe dorëzimi i dosjes së aplikimit me të gjitha dokumentat e cituara më sipër, do të bëhet në zyrën e protokollit të institucionit me adresë: Rruga “Skerdilajd Llagami”, Nd.1, H.6, Tiranë ose në adresën zyrtare të e-mailit: info@aida.gov.al.